

Oporrak Bakean Vacaciones en Paz

Aldi baterako adingabeen Saharauien harrera programa
Programa de acogimiento temporal de menores Saharauis

Fue ya por el año 1986 cuando un pequeño grupo de niños/as llegó a pasar sus vacaciones en nuestra provincia. ¿Quiénes eran esos niños/as?, ¿de dónde venían?, y lo más importante ¿por qué dejaban sus casas, sus familias...?, estas eran preguntas que los ciudadanos se hacían al verlos por la ciudad. Ese primer grupo fue la avanzadilla del programa "Vacaciones en Paz".

El objetivo de este programa es posibilitar que estos niños y niñas saharauis pasen sus vacaciones de verano fuera de los campamentos de refugiados donde viven, mejor dicho donde subsisten. Las condiciones de vida son extremas, con carencias alimenticias, sanitarias y soportando una climatología extrema.

El Sahara Occidental fue colonia Española hasta el año 1975, en aquel momento y dada la riqueza natural, sobre todo fosfatos, que tenía esta zona, Marruecos y Mauritania comienzan un conflicto bélico para conquistar dicho territorio.

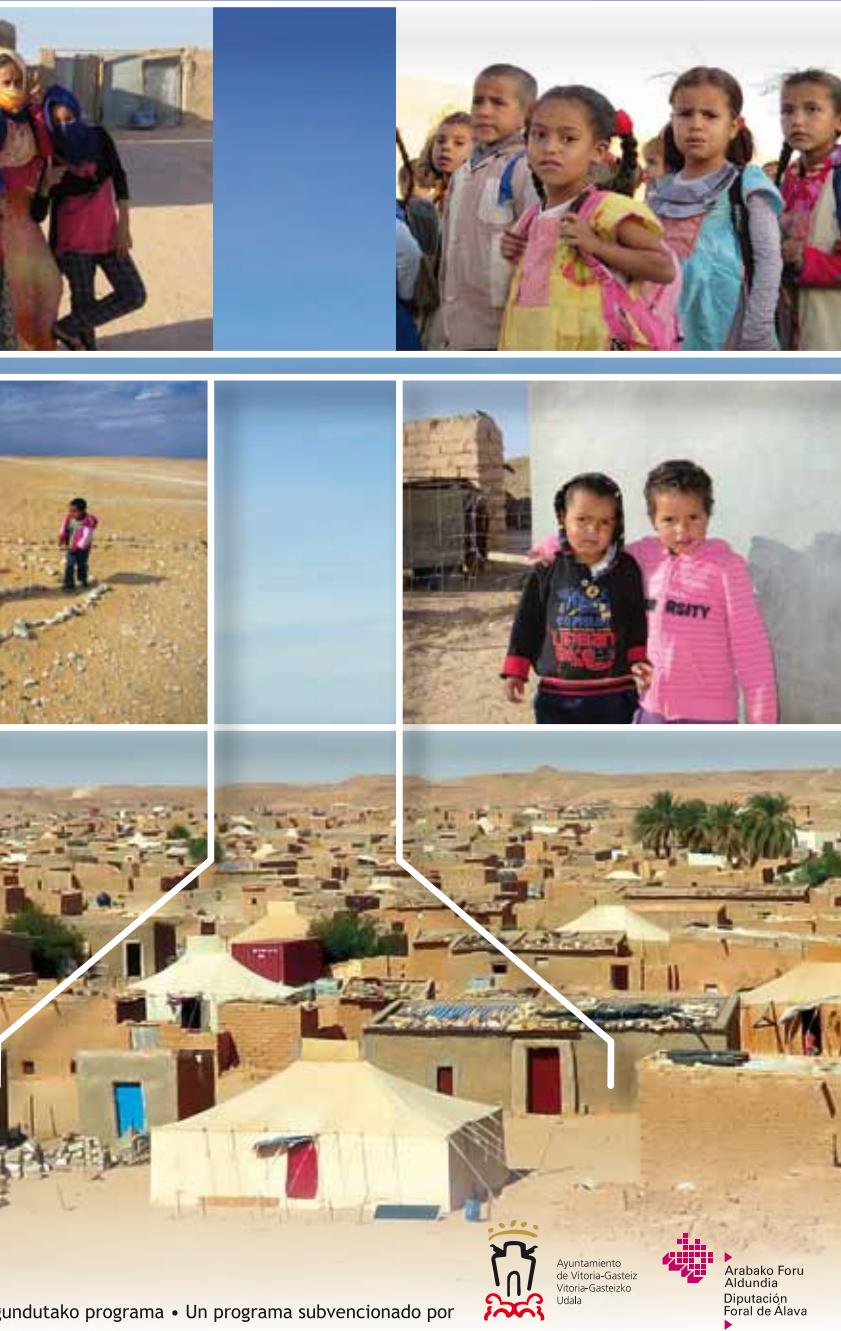
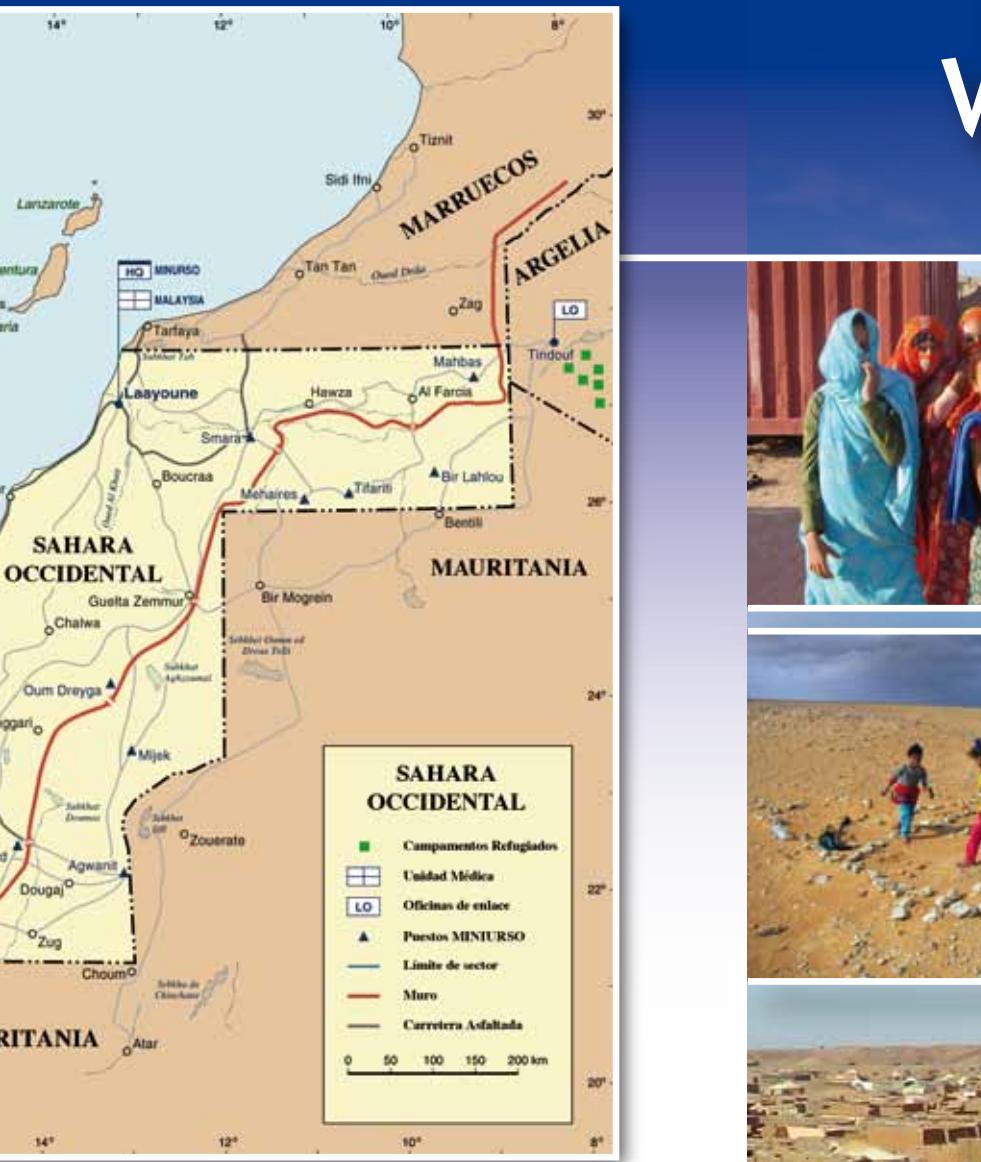
Aunque Mauritania, derrotada por el ejército Saharaui se retiró de sus pretensiones, Marruecos conquistó parte del Sahara Occidental, la más rica en recursos. Obligó a parte de la población a huir acosada por el ejército hacia Argelia donde se instalaron en los campamentos de refugiados, en las cercanías de la ciudad de Tindouf. El resto de la población que no pudo huir y fue y aún hoy es sometida a todo tipo de violaciones de los derechos humanos por parte de Marruecos.

¡Esos son los niños/as que pasan sus veranos en nuestra provincial, víctimas de un conflicto y de una ocupación ilegal de su país, que les hace vivir de prestado en un país que no es el suyo y al que anhelan regresar.

Desde el año 1986 hasta hoy, han pasado cientos de niños/as por nuestra provincia con edades comprendidas entre los 7 y los 12 años.

Este programa, desde sus comienzos, es apoyado por la Diputación Foral de Álava y el Ayuntamiento de Vitoria-Gasteiz que subvencionan los gastos de desplazamiento de todos ellos.

Asociación Afanis

Honako hauek diruz lagundutako programa • Un programa subvencionado por

Ayuntamiento
de Vitoria-Gasteiz

Diputación
Foral de Álava

1986. urtean ume talde txiki bat gure probintziara beraien lehen oporrak igorotzera ailegatu ziren. Hirian zehar ikustean jendeari bururatzen zitzaizkien ohiko galderak ziren: Nortzuk ziren ume horiek? nondik zetozen? eta garrantzitsuena, zergatik uzten dituzte beraien etxeak, beraien familiak...? Hau izan zen "Oporrak bakean" programaren aitzindari-taldea.

Programa honen helburua neska-mutil saharauiek beraien oporrak bizi diren, hobetan esanda bizirauten duten, errefuxiatu kanpamentuetatik kanpo igorotzea da. Bertako bizi baldintzak izugarriak dira: elikadura eta osasun gabezia, izugarrizko klimatologia jasaten duten bitartean.

Mendebaldeko Sahara 1975.era arte Espainiako kolonia izan zen, momentu hartan eremu honek zuen aberastasun naturala zela eta, batez ere fosfatoak, Maroko eta Mauritania artean gatazka beliko bat hasi zuten lurralte honen konkistarako.

Mauritaniak bere asmoi utzi egin zien, Saharako ejerzitoak irabazi egin zienean. Baino Marokok aldiz, Mendebaldeko Saharako parte bat konkistatu zuen, baliabideetan aberatsena. Bertako biztanle gehienak ejerzitoaz baliatuz Argeliako lurralteetara ihez egitera behartu zituen. Bertan, Tindufeko hiriburutik hurbil errefuxiatu kanpamentuetan kokatu egin ziren. Ihez egitea lortu egin ez zuen biztanleriak ordutik giza eskubideen bortxaketa izugarriak sufritzen ari da.

Hauek dira gure probintzian uda pasatzen duten umeak! Gatazka baten eta beraien lurralteak modu ilegal batean okupatu izanaren biktima. Honek beraiena ez den lurralte batean bizitzera eta beraien lurralteetara noizbait itzultzearen ametsez bizi direnak.

1986tik gaur arte, gure probintziatik 7-12 urte bitarteko ehundaka neska-mutil igaro dira.

Programa honek bere hasieratik, Arabako Foru Aldundiaren eta Gasteizko udalaren laguntza izan du, beraien dirulaguntzen bidez haur hauen joan-etoria ordaintzen baita.

Afanis elkartea

#Afanis Elkarteak

Afanis elkarteak 2005. urtean jaio zen. Ordurarte "Oporrak bakean" programa Euskadiko Frente Polisarioak kudeatzen zuen zuzenean.

AFANIS elkarteak urte osoan zehar Saharako Errefuxiatu kanpamentuetako haurren eremuan lan egiten duten bolondresez osatua dago, ez oporrak bakean programan zehar soili. Euskal Herriko ume kopururik handiena kudeatzen duen elkarteak da. Urte guztiz hauetan, asko ta asko dira arabako familiekin uda igaro dituzten neska-mutilak. Bizi esperientzia izugarria da eta harrera famili eta famili biologikoaren artean sortzen diren loturak urteetan zehar irauten dute.

#Saharako Neska Mutilak

Programan parte hartzen duten neska-mutil saharauiek 7-12 urte bitartean dituzte. Haur hauak ez daude gure bizi ohitureara eginda eta arretaz ibili behar da trafiko, igeritoki, etabarrekin.

Mantenerako orduan kontuan hartu behar da, ume hauak balitekeela zenbait elikagai inoiz ikusi ez izana eta gustuko ez izatea, baina beharrezko dela ematea dieta oreaktua bat posible egiteko, beraz batzutan jatea gehiago kostatzea posible da. Musulmanak izaterakoan eta erlijioz debekatua dutelako, ezin zaie txerritik erorritako produkturik eman.

Ume hauak eta harrera familiek ere egonaldiaren lehen egunetan zehar egokitzapen denbora bat behar izaten dute. Arazoren bat sortuz gero, AFANISek beharrezko neurriak jarriko lituzke.

#Asociación Afanis

La asociación AFANIS nació en el año 2005, hasta esta fecha el programa Vacaciones en Paz era gestionado directamente por la Delegación del Frente Polisario en Euskadi.

AFANIS está formada por voluntarios/as que trabajan durante todo el año, no solo en el Programa Vacaciones en Paz, si no también en otros proyectos unidos a la infancia en los campamentos de refugiados saharauis. Es la asociación de todo el País Vasco que mayor cantidad de niños/as gestiona. Durante todos estos años han sido muchos los niños/as saharauis que han pasado sus veranos con familias alavesas disfrutando de una experiencia mutua y en la que la vinculación entre las familias biológicas y las de acogida perdura a lo largo de los años.

#Niños y niñas Saharauis

Los niños/as saharauis que participan en el programa tienen edades comprendidas entre los 9 y 12 años. La realidad es que estos niños/as no están acostumbrados a nuestra forma de vida y hay que estar muy atentos a ciertos aspectos como el tráfico, piscinas, etc...

A la hora de la manutención hay que tener muy en cuenta que hay ciertos alimentos que no han visto nunca y les pueden desagradar, pero que es necesario que ingieran para darles una dieta equilibrada, con lo que hay veces que puede costar un poco que los coman. Al ser musulmanes y tenerlo prohibido por su religión, no se les puede dar productos derivados del cerdo.

Son niños/as que durante los primeros días de su estancia necesitan, al igual que las familias de acogida, un tiempo de adaptación. En el caso de que pueda surgir cualquier problema está AFANIS para tomar las medidas oportunas y poderlo solucionar.

#Saharako Errefuxiatu Kampamentuak

Haur hauak gure errealityatik oso desberdina den beste batetik datozi, areriozko inguru gogor batetik, oinarritzko beharrizanak asetz ezinik. Udan temperaturek 55º gainditzen dituzte eta neguan gauak oso hotzak dira.

Errefuxiatu kanpamentuak "Hamada" izena hartzen duen harriz eta lurrez osatutako eremu batean kokatuta daude, Tindufeko Argelako hiriburuko hurbiltasunetan. Haur guztia eskolaratuak daude, Saharako ohituretan eta erlijio musulmanean hezitua. Beraien hizkuntza "Hassania" da eta espainiarra bigarren hizkuntza bezala ikasten dute.

Talde familiar handietan bizi dira. Gurasoek, aiton-amonak, izeba-osabak eta auzokoak....osaturik. Oihaleko jaima edota beraien eskuekin harea eta ura nahastuz, eguzkipean lehortutako adobezko etxeen artean bizi dira. Saharauen elikadura neurri handi batean lagunta humanitariorietatik dator, ez da batere orekatua lekaletan eta pastan oinarrizten baita batez ere. Kanpamentuetan badaude komertzio txikiak, bertan zenbait produkto lor daitezke, nahiz eta aniztasun handirik ez egon. Jan dezaketen okela gutxia, bere prezioagatik, ahuntzetatik edota gameluetatik dator. Arrain freskorik ez zaie heltzen, beraz beti kontserbakoa da jaten dutena.

Dagoen arazo nagusienetarikoa ura da. Etxeetan ez dago txorroteko urik eta familiaiak bete egiten dizkieten biltegietako uraz baliatzen dira oinarrizko beharrizanak asetzeko: edateko, sukaldatu eta garbitasunerako.

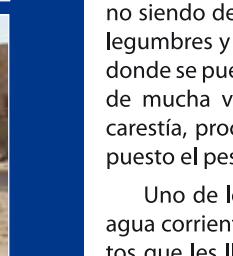
Elektrizitateari dagokionez, gaur egun 220v instalatzen daude bixita errazteko, baina oraindik guztiek ez daukate honetarako aukerarik. 12vako Eguzki plakak erabiliz koxte bateriak kargatzentzituzte instalazio elektriko ezegonkorak argitzatzeko. Famili bakoitzak bi bombilla ditu eta hauak alde batetik bestera mugitzen dituzte beharrizanaren arabera.

#Alderdi Legalak

Oporrak bakean programan parte hartzen duten neska-mutilak pasaporte kolektiboarekin bidaiatzen dute, Gobernuko subdelegazioak eskaintzen du bisadoetarako baimena beharrezko dokumentazioa entregatu eta gero. Ondorioz, ezin dute Espainiatiik kanpora bidaiatu.

Neska-mutil hauak ezin dira adoptatu inolako baldintzetan eta harrera bi hilabeteen ondoren beraien etxeetara itzuli behar dute, salbuespen moduan arrazoi medikoengatik beraien sendatzerako geratu beharko balitz. Familiek Frente Polisarioari ematen diote guraso-aginteak tramiteak egiteko.

#Baldintza Orokorrak

Oporrak bakean programan parte hartzen 18 urte baino nagusia goea eta Araban bizi behar da. Famili guztiek elkarritzeketa personal bat igarotzen dute, bertan programak zelan funtzionatzen duen azaltzen zaie. Familiek bere gain hartzen dute haurren egonaldian zehar mantentza eta beraien eskubideak errespetatzea. AFANIS-ek ahalmena du haurren hobetzea beharrezko neurriak hartzen.

AFANIS-ek haurreni dagokion dokumentazioa kudeatzen du: osasun arreta, seguruak, PADI, etab.

Dokumentazioaren kudaketarako harrera familiek eskatutako informeak bete eta entregatu beharko dituzte. Informazioa hau erakunde desberdinatarra agindua izango da dagozkien informeak burutzeko.

AFANIS-ek harrera familiak eskura Saharako begirale bat jartzen du egon daitezkeen hizkuntz arazoei konponbidea bilatzeko.

